

Opgave 3: Elevoplæg om samarbejde og konflikt i de nordlige korsfarerstater

1. Læs den nedenstående introduktion de nordlige korsfarerstaters situation ca. 1100-1123– samt de tilhørende kilder, der henvises til.
2. Lav et kort oplæg, hvori følgende spørgsmål besvares:
 - a) Hvor mange riddere af Monthléry-klanen deltog i korstogsbevægelsen? Hvad siger denne historie om nogle af de ridderfamilier, som deltog i korstogsbevægelsen i 1000-tallet og 1100-tallet?
 - b) Hvordan beskriver den armenske historiker Matthias af Edessa (tekst 181) forholdet mellem korsridderne og armenierne?
 - c) Hvorledes beskriver Matthias af Edessa grev Joscelin og Tancred?
 - d) Hvorfor forlader Bohemund Antiokia midt i en krisetid?
 - e) Hvorledes beskriver Matthias af Edessa forholdet mellem korsfarerstaterne Edessa og Antiokia
 - f) Hvilken betydning fik den indbyrdes konflikt mellem de kristne for deres evne til at modstå presset fra tyrkerne?
 - g) Hvordan skildrer Matthias af Edessa armeniernes befrielse af Joscelin fra tyrkisk fangenskab i 1123?
 - h) Hvilket motiv kan kong Balduin d. 2. af Jerusalem have haft til ikke at flygte fra den tyrkiske borg sammen med Joscelin, da han havde chancen? Hvilke hensyn kunnet have holdt ham tilbage?
 - i) Hvem var mon de "smukke kvinder" i borgen, som blev myrdet af emiren Balak?

Introduktion: De nordlige korsfarerstater ca. 1100 til 1123

Omkring 1120 dominerede Monthléry-klanen store områder i de korsfarerstater, som Det Første Korstog havde etableret i Det Hellige Land. Det drejede sig om efterkommere af ridderen Guy d. 1. af Monthléry på Ile-de-France. Kong Balduin d. 2. af Jerusalem var af denne slægt og havde klanforbindelser overalt i Det Hellige Land. Willam af Bures-sur-Yvette og Hugh af Le Puiset var ridderherrer over Galilæa og Jaffa, to af Kongeriget Jerusalems vigtigste len. Også Joscelin af Courtenay tilhørte denne klan. Han kaldes også for Joscelin af Edessa, fordi han var greve af Edessa fra 1119 til 1131 nordøst for Det Hellige Land, hvortil han var ankommet med Det Første Korstog. Sammen med Balduin d. 1. og Balduin d. 2. allierede han sig med lokale kristne armeniere i kampen mod tyrkerne. Joscelin var således gift med en armensk prinsesse Beatrice fra det armenske grevskab i Kilikien. En anden af Monthléry-klanen var Waleran af Le Puisset som var vasal under Joscelin af Edessa. Walerans bror var abbed i et

Maria-kloster i Det Hellige Land og kapelan ved den helligdom i Jerusalem, hvorfra Jomfru Maria mentes at være faret til himmels. Familien var i Frankrig stærkt engageret i at støtte kirkereformbevægelsen og Cluny-klostrets opstramning af munkevæsenet og det var måske karakteristisk, at en stærk fromhed prægede familien sammen med en tilbøjelighed til ekstrem voldelighed. Mange fra Guy af Monthlérys familie deltog i Det Første Korstog: To sønner, to

svigersønner, seks sønnesønner, en række børnebørn deltog bl.a. i korstogene. Det anslås at mindst 26 medlemmer af Monthléry-klanen deltog i korstogsbevægelsen og slog sig ned i Det Hellige Land efter Det Første Korstog. Monthléry-klanens historie vidner således om, hvordan korstogsbevægelsen appellerede stærkt til nogle ridderfamilier, hvis unge mænd opflammede hinanden og næste alle som én valgte at tage korset og drage mod Det Hellige Land.

Matthias af Edessa var en armensk krønikeskriver, der skrev en krønike om korsfarerstaterne omkring 1136. Hans krønike beskriver bl.a. armeniernes forhold til både korsfarerne og muslimerne – samt de nordlige korsfarerstaters udsatte situation.

Læs uddrag af Matthias af Edessas krønike (tekst 181, PDF-udgaven side 1, linje 16 til side 5, linje 2)

I årene 1119-22 led korsfarerstaterne Edessa og Antiokia flere nederlag til tyrkerne. I 1122 blev Joscelin, greve af Edessa og ridderen Galeran, lensherren af Bira, taget til fange af Balak, emiren over Aleppo. Kong Balduin d. 2. af Jerusalem forsøgte dernæst at rykke ud med en hær for at redde sin ven og slægtning, men også han led nederlag og blev taget til fange af emiren af Aleppo. Situationen i 1122-23 var altså meget usikker for korsfarerstaterne, fordi korsriddernes ledende figurer i Det Hellige Land; både grev Joscelin af Edessa og Kong Balduin d. 2. af Jerusalem, var taget til fange af tyrkerne. Det afstedkom en dramatisk redningsaktion af en gruppe armenske elitesoldater. Kong Balduin d. 2. af Jerusalem var gift med den armenske prinsesse Morfia og havde tætte forbindelser til det armenske samfund i Det Hellige Land og hun var formentlig med til at organisere en redningsaktion for Balduin d. 2 og Joscelin. I 1123 blev Joscelin nemlig reddet af 15 armenske riddere, som forklædte sig som fattigfolk og trængte ind i borgen, hvor grev Joscelin var fanget. Armenerne overmandede de tyrkiske fangevogtere og soldater og befriede både kong Balduin d. 2 og grev Joscelin. Balduin valgte at blive i borgen, som befandt sig langt inde i tyrkisk område, mens grev Joscelin red mod Edessa for at hente forstærkninger. Kong Balduin d. 2. af Jerusalem nåede dog ikke at slippe væk, før en stor tyrkisk hær omringede borgen. Da emiren Balak genindtog borgen myrdede han armenierne og dræbte de armenske kvinder, som havde været fanget i borgens harem, ved at smide dem ud fra borgens mure. Konge Balduin d. 2 blev senere købt fri med en stor løsesum. Således undslap Joscelin sit fangenskab og fortsatte kampen mod tyrkerne indtil sin død i 1131